

Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba 2014. godina

Jedinične vrijednosti izvoza roba u periodu od januara do decembra 2014.godine bilježe pad od 1,3% u odnosu na isti period prošle godine.

Jedinične vrijednosti uvoza roba u periodu od januara do decembra 2014.godine bilježe pad od 1,9% u odnosu na isti period prošle godine.

U periodu od januara do decembra 2014.godine, posmatrano prema poglavljima carinske tarife, najveći rast jediničnih vrijednosti izvoza roba od 77,8% zabilježen je kod poglavlja 34: Sapun, svijeće i slični proizvodi dok je na strani uvoza roba najveći rast od 84,1% bio kod poglavlja 97:Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina.

Grafik 1. Stopa rasta jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba u %

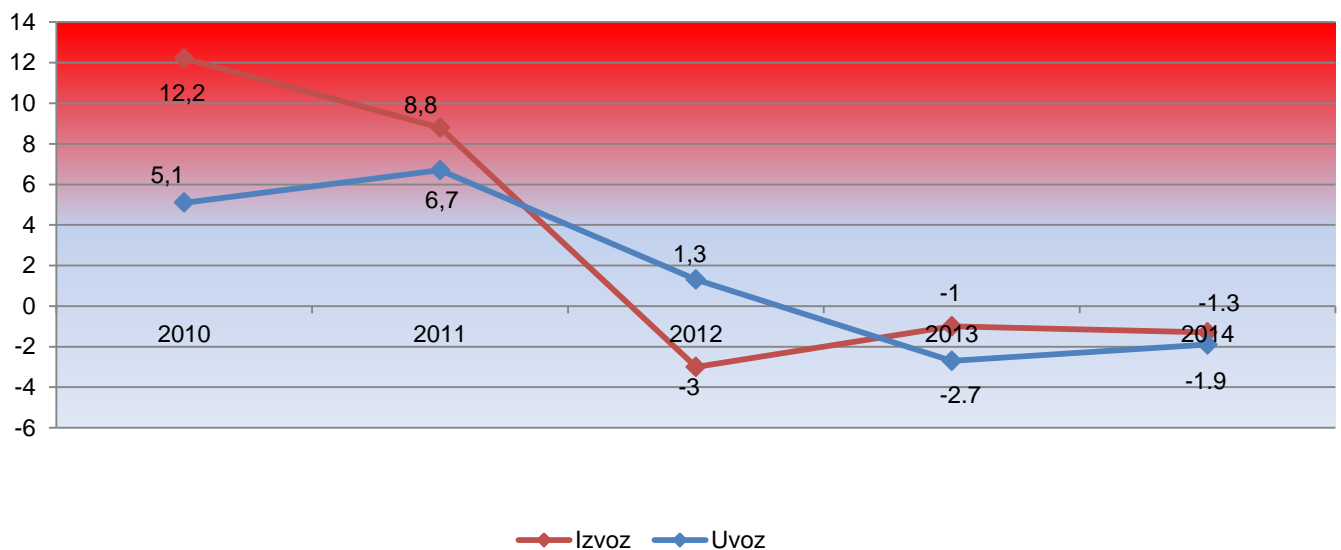

Tabela 1. Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba

	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	<u>2013</u> <u>2012</u>	<u>2014</u> <u>2013</u>	<u>2013</u> <u>2012</u>	<u>2014</u> <u>2013</u>	2013	2014
Ukupno	99.0	98.7	97.3	98.1	101.7	100.6
Žive životinje	100.0	100.0	102.8	104.3	97.3	95.9
Meso i drugi klanični proizvodi za jelo	87.6	104.8	99.5	96.7	88.1	108.4
Ribe, ljuskari, mekušci i ostali vodeni beskičmenjaci	100.0	100.0	97.6	101.9	102.5	98.1
Mlijeko i proizvodi od mlijeka, živalska i ptičja jaja, prirodni med, jestivi proizvodi životinskog porijekla, nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu	99.3	90.8	101.5	98.3	97.9	92.4
Proizvodi životinskog porijekla, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhv,		100.0	74.8	99.8	0.0	100.2
Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; siječeno cvijeće i ukrasno lišće	173.2	92.3	101.8	106.0	170.2	87.1
Povrće, korijenje i krtole za jelo	101.0	93.8	122.9	109.0	82.2	86.1
Voće za jelo, uključujući jezgrasto voće; kore agruma ili dinja i lubenica	81.8	96.1	111.8	105.8	73.1	90.8
Kafa, čaj, mate čaj i začini	96.7	96.7	71.1	104.6	136.0	92.5
Žitarice	100.0	100.0	92.4	88.7	108.3	112.8
Proizvodi mlinske industrije; slad; skrob; inulin; gluten od pšenice	87.7	82.3	91.6	93.8	95.7	87.7
Uljano sjemenje i plodovi; razno zmevlje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana (kabasta)	100.0	91.9	93.7	96.7	106.7	95.0
Seljak; gume, smole i ostali biljni sokovi i ekstrakti		100.0	93.1	96.0	0.0	104.2
Biljni materijali za pletarstvo; biljni proiz na drugom mjestu nepomenuti niti obuh,			101.7	82.7	0.0	0.0
Masnoće i ulja životinskog ili biljnog porijekla i proizvodi njihovog razlaganja; prerađene jestive masnoće; voskovi životinskog i biljnog porijekla	84.8	87.0	92.8	81.8	91.3	106.4
Prerađevine od mesa, riba, ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka	105.5	105.1	98.9	94.9	106.6	110.7
Šećer i proizvodi od šećera	100.0	100.0	84.1	90.7	118.9	110.2
Kakao i proizvodi od kakaa	91.7	103.4	96.0	100.9	95.5	102.5
Proizvodi na bazi žitarica, brašna, skroba ili mlijeka; poslastičarski proizvodi	97.0	101.7	99.5	99.6	97.4	102.2
Proizvodi od povrća, voća, uključujući jezgrasto voće, i ostalih djelova bilja	91.2	106.2	102.2	100.4	89.3	105.9
Razni proizvodi za ishranu	151.9	112.8	98.1	94.7	154.8	119.2
Pića, alkoholi i sirće	98.5	103.9	99.4	100.0	99.1	103.9
Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje	92.6	93.3	103.1	93.2	89.8	100.1
Duvan i proizvodi zamjene duvana	105.6	101.6	104.5	98.8	101.0	102.8
So; sumpor; zemlja i kamen; gips, kreč i cement	96.7	115.4	97.3	100.0	99.5	115.5
Rude, zgure i pepeo	98.5	106.9	108.2	104.9	91.0	101.9
Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenozne materije; mineralni voskovi	107.0	97.6	89.4	94.0	119.6	103.9
Neorganski hemijski proizvodi; organska ili neorganska jedinjenja plemenitih metala, metala rijetkih zemlji, radioaktivnih elemenata i izotopa	100.0	100.0	99.0	100.0	101.0	100.0
Organski hemijski proizvodi	96.7	100.0	101.0	98.0	95.8	102.1
Farmaceutski proizvodi	93.8	89.5	99.8	102.3	94.0	87.5
Đubriva			97.8	92.0	0.0	0.0
Ekstrati za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; boje, pigmenti i ostale materije za bojenje; boje i lakovi; kitovi i ostale zaptivne mase; mastila	100.0	97.5	102.5	97.4	97.6	100.0
Eterična ulja i rezinoidi; parfimerijski, kozmetički i toaletni proizvodi	101.1	122.7	100.3	98.8	100.8	124.2
Sapun, organska površinska aktivna sredstva, preparati za pranje, preparati za podmazivanje, vjestački voskovi, pripremljeni voskovi, preparati za poliranje i čišćenje, svijeće i slični proizvodi, paste za modelovanje "zubarski voskovi" i zubarski preparati	106.1	177.8	96.6	100.0	109.8	177.9
Bjelančevinaste materije; modificirani skrobovi; lijepkovi; enzimi	100.0	99.0	107.6	102.6	92.9	96.5

/ nastavak/

	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	<u>2013</u> 2012	<u>2014</u> 2013	<u>2013</u> 2012	<u>2014</u> 2013	2013	2014
Eksplozivi; pirotehnički proizvodi; šibice; piroforne legure; zapaljivi preparati	94.4	105.8	86.5	128.4	109.2	82.3
Proiz. za fotografske ili kinematografske svrhe	100.0	100.0	106.4	97.1	94.0	103.0
Razni proizvodi hemijske industrije	100.0	129.7	105.4	95.7	94.9	135.6
Plastične mase i proiz. od plastičnih masa	101.0	92.1	99.7	100.4	101.3	91.7
Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume	100.0	100.0	99.7	97.8	100.3	102.2
Sirova sitna i krupna koža, sa dlakom ili bez dlake (osim krzna) i štavljena koža	109.6	100.2	106.6	103.8	102.9	96.5
Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi, predmeti za putovanje, ručne torbe i slični kontejneri i proizvodi od životinjskih crijeva (osim svilenog ketguta)	85.3	111.8	101.6	102.5	83.9	109.0
Prirodno i vještačko krzno; proizvodi od krzna	100.0	100.0	101.1	101.3	98.9	98.7
Drvo i proizvodi od drveta; drveni ugaj	102.0	96.0	99.2	103.4	102.8	92.8
Pluta i proizvodi od plute	100.0	100.0	93.7	122.4	106.7	81.7
Proizvodi od slame, esparta ili ostalih materijala za pletariju; korparskih i pletarskih proizvoda	100.0	100.0	85.5	98.2	117.0	101.8
Celuloza od drveta ili drugih vlaknastih celuloznih materijala; hartija i karton (otpaci i ostaci) za ponovnu preradu	98.2	101.0	100.0	100.0	98.2	101.0
Hartija i karton; proizvodi od hartijine pulpe, hartije ili kartona	107.0	100.6	97.0	99.6	110.3	101.0
Štampane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije, rukopisi, kucani tekstovi i planovi	102.2	100.3	104.9	99.1	97.4	101.2
Svila	100.0		184.2	64.1	54.3	0.0
Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine od konjske dlake	100.0	71.1	91.7	118.2	109.0	60.2
Pamuk	100.0	100.0	101.1	105.0	98.9	95.3
Ostala biljna tekstilna vlakna; predivo od hartije i tkanine od prediva od hartije	100.0	100.0	91.3	137.7	109.5	72.6
Vještački ili sintetički filamenti	100.0	100.0	94.6	100.9	105.7	99.1
Vještačka ili sintetička vlakna, sječena	100.0	100.0	91.5	96.0	109.3	104.2
Vata, filc i netkani materijal; specijalna prediva; kanapi, užad, konopci i kablovi i proizvodi od njih	124.5	73.8	101.0	95.7	123.2	77.1
Tepisi i ostali tekstilni podni pokrivači	100.0	100.0	96.5	99.7	103.6	100.3
Specijalne tkanine; taftovani tekstilni proizv.,; čipke; tapiserije; pozamanterija, vez	100.0	100.0	98.3	100.0	101.8	100.0
Tekst, tkanine, impregnisane, premazane, prevučene, prekrivene ili laminirane, tekstilni proizvodi pogodni za tehn, svrhe	100.0	100.0	88.3	108.1	113.2	92.5
Pleteni ili kukičani materijali	100.0	100.0	113.7	99.5	88.0	100.5
Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani	92.6	100.0	100.7	100.5	91.9	99.5
Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih ili kukičanih proizvoda	109.7	124.4	100.6	101.1	109.0	123.1
Ostali gotovi proizvodi od tekstila; setovi, iznošena, dotrajala odjeća i dotrajali proizvodi od tekstila; krpe	138.7	100.0	100.1	98.3	138.6	101.7
Obuća, kamašne i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	97.7	101.3	100.4	100.9	97.3	100.4
Šeširi, kape i ost, pokrивke za glavu i djel,	84.0	100.0	89.6	102.2	93.7	97.8
Kišobrani, suncobrani, štapovi, štapovi-stolice, bičevi, korbači i njihovi dijelovi	124.9	100.0	106.9	99.2	116.8	100.8
Perje i paperje, preparirano i proizvodi izradjeni od perja i paperja; vještačko cvijeće; proizvodi od ljudske kose	100.0	100.0	92.3	101.0	108.3	99.0
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta, liskuna ili sličnih mater,	101.1	83.2	102.4	97.5	98.7	85.3
Keramički proizvodi	94.0	85.6	95.7	101.6	98.2	84.3
Staklo i proizvodi od stakla	94.4	104.5	102.1	98.2	92.5	106.4
Prirodni ili kultivisani biseri, drago ili polu-drago kamenje, plemeniti metali, metali platirani plemenitim metalima, i proizvodi od njih; imitacije nakita; metalni novac	85.9	77.9	97.9	113.1	87.7	68.9
Gvožđe i čelik	89.4	95.1	95.0	96.2	94.1	98.8

/ nastavak/

	IZVOZ		UVOZ		ODNOSI RAZMJENE	
	<u>2013</u> <u>2012</u>	<u>2014</u> <u>2013</u>	<u>2013</u> <u>2012</u>	<u>2014</u> <u>2013</u>	2013	2014
Proizvodi od gvožđa i čelika	94.9	96.5	97.7	99.9	97.2	96.6
Bakar i proizvodi od bakra	89.3	95.1	99.0	92.5	90.3	102.8
Nikl i proizvodi od nikla			97.1	100.0	0.0	0.0
Aluminijum i proizvodi od aluminijuma	98.5	101.8	96.1	99.9	102.5	101.9
Olovo i proizvodi od olova	105.6	101.8	99.5	99.7	106.1	102.1
Cink i proizvodi od cinka	104.6	84.0	97.3	100.9	107.5	83.2
Kalaj i proizvodi od kalaja	100.0	100.0	124.3	99.9	80.5	100.1
Ostali prosti metali; kremeti; proiz. od njih	100.0	98.1	100.0	100.0	100.0	98.1
Alati, nožarski proizvodi, kašike i viljuške, od prostih metala; njihovi dijelovi od prostih metala	83.3	122.7	101.6	100.6	82.0	122.0
Razni proizvodi od prostih metala	90.1	93.6	101.1	100.4	89.1	93.2
Reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uređaji i njihovi dijelovi	98.4	95.6	98.9	99.9	99.5	95.8
Električne mašine i oprema i njihovi dije-lovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka;televizijski aparati za snimanje i reprodukciju slike i zvuk, dijelovi i pribor za te proizvode	122.1	95.7	99.9	98.5	122.2	97.1
Šinska vozila i njihovi dijelovi; željeznički i tramvajski kolosječni sklopovi i pribor i njihovi dijelovi, mehanička i elektromehanička signalna oprema za saobraćaj svih vrsta	100.0	100.0	100.1	100.2	99.9	99.8
Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih šinskih vozila i njihovi dijelovi i pribor	89.9	91.5	99.5	99.2	90.4	92.2
Vazduhoplovi, kosmičke letjelice i njihovi djelovi	79.7	89.5	100.0	99.7	79.7	89.7
Brodovi, čamci i ploveće konstrukcije	95.0	94.5	99.7	99.6	95.3	94.9
Optički, fotografski, kinematografski, mjerni, kontrolni, precizni, medicinski i hirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor	100.0	100.0	100.2	100.7	99.8	99.3
Časovnici i njihovi dijelovi	100.0	100.0	99.7	101.3	100.4	98.7
Muzički instrumenti, dijelovi i pribor ovih proizvoda	100.0	100.0	98.2	72.4	101.8	138.0
Oružje i municija,njihovi djelovi i pribor	89.6	137.6	108.9	100.0	82.3	137.7
Namještaj, posteljina, madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; lampe i druga svjetleća tijela, na drugom mjestu nepomenuti ili uključeni; osvjetljeni znaci, osvjetljene pločica imenima i slično, montažne zgrade	93.0	95.6	101.1	102.7	91.9	93.1
Igračke, rekviziti za društvene igre i sport; njihovi dijelovi i pribor	146.0	80.6	94.4	108.9	154.7	74.0
Razni proizvodi	98.2	101.0	98.8	63.2	99.5	159.8
Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina	66.7	100.0	169.1	184.1	39.4	54.3

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba imaju za primarni cilj analitičko sagledavanje dinamike kretanja jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza, a koriste se i kao deflator pri obračunu bruto domaćeg proizvoda.

Izvor podataka za obračun indeksa jediničnih vrijednosti su Jedinственe carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe koje Monstat u mjesečnoj periodici preuzima od Uprave carina Crne Gore, a koji se koriste za redovno statističko istraživanje o spoljnotrgovinskoj razmjeni Crne Gore.

Indeksi izvoznih i uvoznih cijena izračunani su kao indeksi jediničnih vrijednosti (*unit value indices*), tj. indeksi promjene vrijednosti izvoza i uvoza po količinskoj jedinici izvezenih/uvezenih proizvoda, odnosno po kilogramu kao jedinstvenoj i usporedivoj količinskoj jedinici za sve proizvode.

Indeksi su izračunati prema Fisherovoj, tzv. idealnoj formuli, koja je geometrijska sredina između Laspeyresove i Paascheove formule, tj.:

Laspeyresov indeks $= (\sum p_1 \cdot q_0 / \sum p_0 \cdot q_0) \cdot 100$,

Paascheov indeks $= (\sum p_1 \cdot q_1 / \sum p_0 \cdot q_1) \cdot 100$ i

Fisherov indeks $= \sqrt{\text{Laspeyresov} \cdot \text{Paascheov}}$

Gdje je :

p_0 jedinična vrijednost iz prethodnog perioda,

p_1 jedinična vrijednost iz tekućeg perioda,

q_0 količina iz prethodnog perioda i

q_1 količina iz tekućeg perioda.

Pod odnosima razmjene se podrazumijeva odnos između izvoznih i uvoznih jediničnih vrijednosti.

Iz obrade se isključuju proizvodi gdje je vrijednost ispod 1 000 Eura, gdje je jedinična vrijednost tekuće godine dva i više puta veća u odnosu na prethodnu godinu i obrnuto, gdje je količina tekuće godine 10 puta ili više veća u odnosu na prethodnu godinu i obrnuto.

Podaci su prikazani po poglavljima carinske tarife odnosno po Harmonizovanom sistemu naziva i šifarskih oznaka robe.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-223 417

contact@monstat.org